

Begrunnelse

for utnevnelsen av Astrid Jaksholt Økland til æresmedlem 29. juni 2005

Vestre Moland og Lillesand Historielag ble reorganisert i 1987, 50 år etter at laget ble stiftet. 31. mars 1987 hadde laget sitt første årsmøte på 27 år. En av dem som sørget for å få laget i aktivitet igjen var Astrid Jaksholt Økland. Hun tok dermed opp virksomheten etter sin farfar, skolebestyrer K. Kr. Olsen, som stod bak stiftelsen av laget i 1937.

I 1987 ble Astrid sekretær i det nyvalgte styret. I 1991 ble hun valgt til formann, og med unntak av 2 år (1993 og -94) har hun vært det siden – helt til hun av helsemessige årsaker har måttet ta en pause.

Astrid har vært synonym med Historielaget. Hun har vært omgitt av mange gode medarbeidere, men hun har vært den bærende kraft, den som hele tiden har hatt full oversikt – over så vel praktiske detaljer som de lange linjer.

Astrid har vokst opp blant tradisjonsbærere, og hun ble selv en tradisjonsbærer. Hun forener på en enestående måte faghistorikerens kunnskaper med evnen til å formidle – for tilhørere på alle alderstrinn og med de forskjelligste forutsetninger. En gjennomgang av Historielagets årsberetninger forteller om Astrid som omviser i begge våre kirker. Hun har foredradd og fortalt om Prestegården og om Kristian Lofthus, lært skoleelever om steinalderen og kvinneforeningen om påskeskikker. Hun er opptatt av å bevare så vel de konkrete fortidsminner og gjenstander, som historien om dem. Og når Historielaget har vært med på å arrangere utstillinger, har Astrid gjerne stått i spissen for arbeidet, samtidig som hun har bidradd med atskillige av de utstilte gjenstander!

Astrid var glad i og kjent med Vestre Moland kirke helt fra hun som barn satt med sin farmor på Lundemoens benk, like under prekestolen. Men med sitt mellomfag i kunsthistorie ble hun også formelt byens ekspert på kirken. Hun har vært omviser for utallige grupper og skoleklasser. Og ”kirkevandringene” som hun stod for fra 1998 gjorde at menigheten fikk se sin gamle kirke med nye øyne.

På kommunens kulturkveld på Rådhuset 26. november 1999 mottok Astrid Lillesand kommunes kulturpris for 1999.

Et nytt høydepunkt var kongebesøket 18. juni 2000 i anledning Vestre Moland kirkes 800-årsjubileum og 250-årsjubileet for Kristian Lofthus fødsel. Astrid var den selvfølgelige omviser i kirken og var tildelt tid til ”kort orientering”. Vår kunstinteresserte dronning ville gjerne vite mer, og Astrid måtte ta turen hjemom for å finne stoff hun kunne få med seg. Og Sonja hadde skjønt hvem hun hadde med å gjøre, så da kongeparet skulle spasere gjennom byen om ettermiddagen, så dronningen bort fra hvordan man hadde tenkt seg oppstillingen. Hun ønsket at Astrid skulle gå ved siden av henne – og da ble det slik!

Med alt sitt virke disse årene – fra kongelig omvisning til demonstrasjon av gamle leker i bibliotekets barneavdeling og uttalelser i kommunale navnespørsmål – har Astrid vært den som har bevirket at historielaget fremstår som faglig seriøst, men samtidig folkelig og inkluderende.